

Criteria

Sector

- vmbo
- havo / vwo
- mbo
- ho

Thema

- Visie, beleid en kwaliteit
- LOB-leeromgeving
- LOB-programma
- Studiekeuze/ studiesucces
- Loopbaangesprek
- Doorstromen
- Arbeidsmarktinformatie
- LOB-documenten
- Ouderbetrokkenheid
- Professionalisering
- Samenwerking
- Kansengelijkheid

Jaartal

- > 2020
- 2015 - 2020
- < 2015

Soort publicatie

- Proefschrift
- Inaugurale rede/ lectorale rede
- Onderzoeksrapport
- Samenvatting onderzoeksrapport
- Artikel

ALGEMENE GEGEVENS

Titel	Parental involvement in career education and guidance in senior general secondary schools in the Netherlands. UK: University of Derby.
Auteurs	Oomen, A.M.F.A. (2018)
Hyperlink volledig onderzoek	https://derby.openrepository.com/handle/10545/623103

SAMENVATTING

Samenvatting van het onderzoek

Dit proefschrift is het resultaat van een onderzoek naar het betrekken van de ouders van havo-scholieren bij loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB). Het is gebaseerd op een secundaire analyse van bestaande gegevens van een eerder onderzoeksproject naar de impact van een LOB-interventie, 'Ouders aan Zet' voor ouder-kindparen in 3- of 5HAVO. Bij dit project waren decanen van zes scholen betrokken, die de interventie uitvoerden op hun school aan de hand van een gezamenlijk ontworpen script met de steun van mentoren, docenten en afdelingshoofden.

Ouder-kindparen konden zich vrijwillig aangemeld voor de vier opeenvolgende maandelijkse sessies (tien klokuren in totaal), die plaatsvonden na de lessen, tussen september en december 2012. Drie scholen voerden de interventie uit in 3HAVO (n = 92) bij het voorbereiden op de profielkeuze. De andere drie scholen voerden de interventie uit in 5HAVO (n = 83), bij het voorbereiden op een hbo-studiekeuze.

De resultaten van een behoeftenanalyse onder de potentieel deelnemende ouders in de zes scholen dienden als basis voor de doelstellingen van de LOB-interventie: het ondersteunen van de ouders door (a) up-to-date en goed geïnformeerd te zijn over onderwijsmogelijkheden, financiële consequenties, de arbeidsmarkt en het gebruik van informatiebronnen; en (b) in staat zijn om loopbaanbeslissingen met hun kind te nemen. De interventie is opgezet als een leeractiviteit voor ouders in interactie met hun kind. De fysieke aanwezigheid van ouder(s) met hun kind faciliteerde 'family-learning'. Zowel de aanwezige ouders als leerlingen uit de bovenbouw of eerstejaars hbo alumni waren bronnen van uiteenlopende aard om 'community-interaction' te realiseren.

LOB ONDERZOEK

Een overzicht van het programma van 'Ouders aan Zet':

Eerste avond: communiceren van de resultaten van het behoeftenonderzoek

- Hoe zijn de resultaten vertaald naar het programma?
- Wat verwachten ouders wat betreft LOB? En visa versa: wij, als schoolpersoneel, verwachten dat u als ouder met uw kind praat over hun loopbaanontwikkeling.
- Ouders aan het werk zetten met hun kind gedurende vijf minuten met een simpele vraag, gevolgd door een reflectie op wat de aanwezigen van deze aanpak leerden.

Tweede avond: focus op de vele invloeden op een loopbaan

- Ouders worden door leerlingen geïnterviewd in 'speed dates' over positieve en negatieve ontwikkelingen in hun loopbaan.
- Ouders en kind krijgen informatie over testen, hoe over testresultaten te praten en andere manieren om interesses te ontdekken.

Derde avond: focus op de dilemma's in loopbaanafwegingen

- Oudere studenten vertellen in kleinere groepen hoe ze hun afwegingen hebben gemaakt, hun huidige ervaringen, do's en don'ts.
- Docenten geven voorlichting over de vakken in de bovenbouw.
- Ouders en kind zitten achter de computer met een hand-out om uit te vinden waar je informatie kunt vinden over ho-studies, hun kwaliteit kunt vergelijken, werkgelegenheid...

Vierde avond: Studiekosten en (financiële) kwesties gerelateerd aan HBO studie

- DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) presenteert de financiële aspecten van studeren aan hbo.
- Ouders en kind stellen samen een plan met vervolgstappen op.

Onderzoeksaanpak

De secundaire analysebenaderingen van de bestaande gegevens betrof nieuwe onderzoeksvragen, diepgaande analyses en een niet-parametrische methodologie. De kwantitatieve en kwalitatieve resultaten zijn geïntegreerd om te begrijpen welke ouders (met en zonder hoger onderwijs (ho) kwalificaties) betrokken waren bij de interventie, waarom, en of de impact verschilde voor deze ouders. Ook de rol van de school in de interventie is bekeken.

Resultaten

De bevindingen suggereren dat een door de school geïnitieerde LOB-interventie, in de vorm van 'family-learning' en 'community interaction', de capaciteit van ouders kan vergroten om betrokken te zijn bij en ondersteuning te bieden aan de loopbaanontwikkeling van hun kind. Deze ouderlijke capaciteit bestaat niet alleen uit hun kennis en vaardigheden om de informatie over ho te verwerken, maar ook uit de self-efficacy van ouders en de definitie van hun ouderlijke rol. Ouderlijke self-efficacy

verwijst naar het oordeel, vertrouwen van ouders dat ze acties kunnen organiseren en uitvoeren om bepaalde doelen te bereiken. De roldefinitie verwijst naar wat ouders veronderstellen als hun acties bij de loopbaanontwikkeling van hun kind.

De ouders die deelnamen aan 'Ouders aan Zet'ervaarden een verhoogd informatieniveau; een verhoogd ouderlijke self-efficacy en veranderden hun rol opvattingen: zo spraken zij meer met hun kind en werden zich meer bewust van hun eigen rol en die van hun kind. Deze impactbevindingen zijn relevant, omdat uit onderzoek blijkt dat de emotionele steun en autonomieverlening van ouders/familie leerlingen stimuleert en de ontwikkeling van hun zelfgestuurde exploratie verder ondersteunt.

De LOB-interventie werkt echter verschillend voor ouders die zelf wel of geen ervaring hebben met HAVO en/of ho.

Discussie

Ouders zonder HAVO en/of ho-ervaring verschillen significant ten opzichte van ouders die deze ervaring wel hebben op de volgende manieren:

- motivatie voor deelname is op de eerste plaats gericht op het wegnemen van de eigen onzekerheid;
- tonen een lager bewustzijn van het belang en de impact van vroege onderwijskeuzen op de loopbaanontwikkeling van hun kind;
- blijven onzeker (lagere self-efficacy) over het gebruik van de opgedane informatie, vaardigheden en tools en zijn te relateren de secundaire effecten van sociale afkomst met betrekking tot de beslissingen van ouders (en leerlingen) die ongelijkheden aan educatieve mogelijkheden veroorzaken, door het mechanisme van (i) risico-aversie en (ii) tijdverdiscontering preferenties.
- profiteren minder van de 'family-learning' component van de loopbaaninterventie omdat deze reflectieve, metacognitieve, of actieve luistervaardigheden veronderstellen;
- hadden minder baat bij de 'community-interactie' component, wat te relateren is de in Nederland gevonden onzekerheid in sociaal opzicht voor deze groep ouders.
- verschillen op dimensies van de roldefinities van ouders om betrokken te zijn bij en de loopbaanontwikkeling van hun kind te ondersteunen. Bijvoorbeeld voor de stelling: "Ik ben me bewust wat de sterke en zwakke punten van mijn kind zijn."

De studie vindt ook dat kenmerken van het huidige schoolsysteem grote belemmeringen vormen voor het ondersteunen van de interventie.

LOB ONDERZOEK

Conclusies

Uit dit onderzoek blijkt dat het de moeite waard is om een LOB-interventie aan te bieden in havo en vwo om ouders te helpen om hun kind te ondersteunen bij (toekomstige) beslissingen in het loopbaantraject. Een gericht overheidsbeleid om ouders te betrekken bij LOB in het voortgezet onderwijs kan zowel de efficiëntie van het onderwijssysteem verbeteren als sociale onrechtvaardigheid bestrijden. Een ouderbetrokken-LOB-interventie is echter een educatieve innovatie en moet als zodanig worden aangepakt in de school.

TRANSFER

Wat kun je uit het onderzoek meenemen naar de LOB-praktijk?

- Ontwikkel de rationale voor jouw school samen met schoolleiding
- De ouderlijke capaciteit om kind te ondersteunen bestaat uit: informatie/kennis, vaardigheden én ouderlijke self-efficacy én ouderlijke rol perceptie (subculturele verschillen)
- Begin met het peilen van de behoeften die ouders hebben
- Besteed speciaal aandacht aan het betrekken van ouders van 'eerste generatie' HO studenten
- Breng bewust succesvolle rol modellen in van 'eerste generatie' HO studenten en hun ouders
- Open expliciet de discussie over de mechanismen van secundaire effecten van sociale achtergrond (risk-aversion; time-dispersion preferences)
- Modeleer plenair en verschillende keren actief luisteren
- Hoe is de ouderpopulatie van jouw school samengesteld? Dat bepaalt je aanpak: groepsgrootte ... of individuele benadering